

15.02.2021

Asia/13

§ 129

Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2020-012680 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt, erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8 410 000 euroa (alv 0 %) marraskuun 2020 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HT_pohj_A_Hankesuunnitelma_25112020
- 2 Arkkitehtisuunnitelmat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakaniemen metroaseman pohjoisen sisäänkäynnin uudistaminen aiemmin saneeratun eteläisen sisäänkäynnin laatutason mukaiseksi tukee alueen laadullista kehittymistä. Sisäänkäyntien yhteydessä olevien tilojen peruskorjaus parantaa niiden turvallisuutta, käyttöastetta ja energiatehokkuutta.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus on kaupunkistrategian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Hakaniemen metroasema otettiin käyttöön vuonna 1982 yhtenä Helsingin metron alkuperäisistä asemista. Aseman molemmissa päissä on maanalainen lippuhalli. Eteläisen lippuhallin perusrakennus valmistui vuonna 2019.

Vuonna 2019 keskimääräinen matkustajamäärä Hakaniemen metroasemalla oli noin 28.000 henkilöä ja tulevaisuudessa matkustajamäärien ennustetaan lisääntyvän alueen kehittämisen myötä. Etenkin Pisararadan rakentaminen nostaisi merkittävästi Hakaniemen metroaseman matkustajamääriä.

Lyyra

Pohjoisen lippuhallin viereisten tonttien (Toinen linja 7 ja Siltasaarenkatu 13) kehittämisestä järjestettiin 2017–2018 tontinluovutuskilpailu, jonka voitti YLVA:n ehdotus "Lyyra". Voittaneessa ehdotuksessa ja sen pohjalta tehdyssä näitä tontteja koskevassa Lyyra-hankkeen toteutus-sopimuksessa Lyyran alemmat liiketilat avautuvat suoraan Hakaniemen metroaseman pohjoiseen lippuhalliin ja pohjoiset sisäänkäynnit sekä Pisararadan hissivaraus rakennetaan osaksi Lyyran rakennuksia. Em. tonttien puolelle ulottuvat osat liikenneliikelaitoksen (HKL) teknisiä tiloja integroidaan Lyyran rakennuksiin.

Toinen linja 7 ja Siltasaarenkatu 13 sijainneet rakennukset on purettu ja uusien rakennusten rakentaminen on aloitettu.

Lyyra-hankkeen tavoitteena on myös muuttaa Siltasaarenkadun kaupunkikuvallista ilmettä niin, että katu muuttuisi terassoiduksi kävelykaduksi Lyyra-rakennusten osuudella. Tämä kohentaisi edelleen Unioninkadun kaupunkikuvallisesti merkittävää akselia, joka alkaa Tähtitornimäeltä ja ulottuu Kallion kirkolle. Siltasaarenkadun muutosten on tarkoitus valmistua samanaikaisesti Lyyra-hankkeen kanssa.

Metroaseman pohjoinen lippuhalli

Hakaniemen pohjoisten sisäänkäyntien yhteydessä on metroa ja HKL:ää palvelevia tiloja Siltasaarenkadun alla. Tiloissa sijaitsee mm. metron liikenteenohjauslaitteistoa, raitiovaunujen sähkösyöttöasema, valvomotila, tauko- ja sosiaalityötiloja, varavoimalaitos, väestönsuoja, kiu-luja sekä käytäviä metron tekniikan ja paineentasauksen käyttöön ja muita teknisiä tiloja em. toimintoja varten.

Hakaniemen metroaseman pohjoinen lippuhalli on yleisilmeeltään vanhentunut ja epäsiisti. Pintoja ja tekniikkaa ei juuri ole uusittu aseman rakentamisen jälkeen. Lippuhallia ja teknisiä tiloja palveleva talotekniik-

ka on tulossa käyttöikänsä päähän. Hallin yleiset tilat ovat kylmiä tiloja ja mm. ilmanvaihtoratkaisu on puutteellinen.

Osa pohjoisen lippuhallin yhteydessä olevista tiloista poistui käytöstä valvomotoimintojen siirryttyä Herttoniemeen ja sittemmin näiden tilojen käyttöaste on ollut matala. HKL on suunnitellut, että nämä entiset valvomotilat muutettaisiin raitiovaunun- ja metrojunankuljettajien koulutus- käyttöön. Tämä kasvattaa metroaseman tilojen käyttöastetta.

Hankkeessa laajennetaan myös pohjoisen lippuhallin yhteydessä olevia liiketiloja.

Lippuhalliosan perusparannus kannattaa toteuttaa samalla kun lippuhallin sivuseinät avataan uusiin kiinteistöihin ja naapurikiinteistöt rakentuvat.

Hanke on perusteltua toteuttaa nyt, koska peruskorjauksen toteuttaminen Lyyra-hankkeen valmistumisen jälkeen johtaa huomattavasti kalliimpiin ja haastavampiin korjaustöihin ja tarkoittaisi mm. juuri valmistuneen Siltasaarenkadun rakenteiden avaamista uudelleen ja Lyyran tiloihin sijoittuvan päivittäistavarakaupan pääasiallisen kulkuyhteyden estymistä. Pohjoisen lippuhallin perusparannus lisää matkustajaturvallisuutta ja parantaa aseman esteettömyyttä, käytettävyyttä ja viihtyisyyttä.

Pohjoisen lippuhallin yhteydessä sijaitsevien tasonvaihtolaitteiden mahdollinen uusiminen ei sisälly tähän hankkeeseen. Lyyran toteutus- sopimuksen mukaisista tilojen integraatiosta on sovittu erikseen.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2021–23 aikana.

Lyyrakorttelin liittyminen metrosisäänkäyntiin lippuhallitasolla edellyttää toiminnallisia ja visuaalisia muutoksia olemassa oleviin tiloihin. Pohjoisen lippuhallin kautta tulee kulkuyhteys ja huoltokäytävä Lyyran rakennusten välille. Toisen linjan sisäänkäynnin yhteyteen rakennetaan liukuportaat nykyisten portaiden tilalle.

Hankkeen toteuttamisessa hyödynnetään nykyisiä rakenteita mahdollisimman paljon. Tilojen pinnat uusitaan ja lippuhallin yleisilmettä parannetaan. Lippuhalliin asennetaan valokatto tilan valoisuuden ja avaruuden parantamiseksi. Aseman pohjoisosan energiatehokkuus ja paloturvallisuus paranevat nykyaikaisten ratkaisujen myötä. Myös aseman esteettömyys päivitetään tämän hetkisten vaatimusten mukaiseksi.

Lippuhallitasolla olevia liiketiloja laajennetaan ja osa lippuhallin tiloista muutetaan liiketiloiksi. Entiseen valvomotilaan sijoitetaan HKL:n kuljet-

tajakoulutukseen tulevat ajosimulaattorit sekä näihin liittyvät työskentelytilat. Aseman pohjoisen pään talotekniikka uusitaan.

Siltasaarenkadun katurakentamisen yhteydessä uusitaan kadun alle sijoittuvien HKL:n teknisten tilojen vesieristys.

Töiden vaiheistuksella pohjoinen lippuhalli pyritään pitämään koko perusparannuksen ajan käytössä. Lippuhallia suljetaan vain välttämättömien työvaiheiden toteuttamisen ajaksi. Hankkeella ei ole vaikutuksia metro- tai raitioliikenteeseen.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 8,41 milj. euroa.

Kustannusarvio on laadittu Helsingin hintatasoon 11/2020.

Hankkeen suunnitteluun on käytetty lokakuun 2020 loppuun mennessä 0,09 milj. euroa.

Vuodelle 2021 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 2,5 milj. euroa, vuodelle 2022 4,5 milj. euroa ja vuodelle 2023 1,2 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeen osalta toteutui arviolta noin 0,2 milj. euroa suunnittelukustannuksia. Vuoden 2021 investoinnit on mahdollista toteuttaa vuoden 2021 talousarvioon sisältyvän HKL:n investointiohjelman puitteissa. Vuosille 2022-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa kyseisille vuosille

Perusparannustöiden (sisältäen rakennus-, ilmanvaihto-, putki- ja sähkötyöt) ja rakennuttamisen kustannusten lisäksi hankkeelle tulee tilaajan erillishankintoja n. 0,43 milj. euroa, suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 0,87 milj. euroa sekä n. 11 % hankevaraus. Hankevarauksella varaudutaan hankkeen jatkosuunnittelun myötä täsmentyviin urakoiden kustannuksiin, hankkeen toteuttamiseen niin, että metroasema pystytään pitämään toiminnassa, riskivarauksiin sekä mahdollisiin töiden aikaisiin lisä- ja muutostöihin.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke rahoitetaan lainarahoituksella ja hanke aiheuttaa 25 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,34 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (0,17 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (25 vuoden aikana yhteensä 2,73 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa

HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (n. 0,17 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 3,28 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,19 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Hakaniemen metroaseman pohjoisosan perusparannuksen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,28 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

HKL:n vuosittaiset liiketilojen vuokratulot nousevat hankkeen seurauksena n. 0,07 milj. eurolla.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonalisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HT_pohj_A_Hankesuunnitelma_25112020
- 2 Arkkitehtisuunnitelmat

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

15.02.2021

Asia/13

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 03.12.2020 § 185

HEL 2020-012680 T 10 06 00

Esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallitukselle Hakaniem metroaseman pohjoisosan perusparannuksen hankesuunnitelman 25.11.2020 hyväksymistä esityksen mukaan niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt, erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8,41 milj. euroa hintatasossa marraskuu 2020.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Mari Koponen, projektipäällikkö, puhelin: 310 26649
mari.k.koponen(a)hel.fi